

„Uram, hallgasd meg én imádságomat...” A magánáhítat könyvei a középkor végén

2023/04/22 - 2023/05/31

Időszaki kamarakiállítás az OSZK-ban

[1]

Az öszentsége Ferenc pápa magyarországi látogatásának tiszteletére megrendezett időszaki kiállításunkon a késő középkori Magyar Királyságban és tágabb környezetében magánáhítat céljára használt latin és népnyelvű kézírásos és nyomtatott könyvek különböző típusait mutatjuk be.

Az időszaki kiállítás **2023. május 31-ig** ingyenesen látogatható a könyvtár nyitvatartási idejében, **keddtől szombatig 10 és 18 óra között.**

Korondi Ágnes kurátor meghívója ([videó](#) [1])

„...mikoron imádkozandol, menj be te titkod házában, és ajtód betevén imádjad te atyádat az titok helyen” – tolmácsolta a 16. század eleji [Jordánszky-kódex](#) [2] evangéliumfordítása Jézus tanítását az Istenhez fordulásról. Az imádkozásnak ez a magányos, egyéni formája a középkor kései századaiban egyre jobban felértékelődött, s a közösségi imádkozás (mise, zsoltosma) fontos kiegészítőjévé vált. Az olvasni tudás fokozatos terjedésével azoknak a latin és népnyelvű kéziratoknak a száma is egyre szaporodott, amelyek a magánáhítat megéléséhez kínáltak imaszövegeket.

Gratias actio,

Laudes et gratias
tibi ago o sanctissi
ma et potentissima
trinitas de beneficijs tue

[3]

[4]

mýnketh mý ýstenenk **Werte** &
senth kerezhnek yegye lehen me-
nyen Mýkoron wronk ýtelny
ýwucnd **ymadsaga** **mmmm**
Isten ky the egyeelen egy
ýyadnak mý wronk iesus
cristusnak dragalawos
werezvel elweneýto kerezhnek
hasloyath meg sentelny aýartad
kerezek engedýed hogy kyk azon
senth kerezhnek egyteýsegewel
erowlnek the oltalmaddal ees
mýndeneweth erowlýeniek **Bodogh**
azonzol walo ymadsaagh
ý maria mýndenkoron erowlýe
ky edemlettet cristusky wýselnye
menyek ees helydnek teremteýeth
mewth ýyleed ez wýlaagnak
ýdweýeýteýeeth **Werte** ýyleed-
nek wamma ýýsen meg maratthal
ýstemek amya esedeýyel mý
ereýtenk **mmmm ymadsaaga**
Aram mý ýstenenk kerezek
engedýed hogy mý the ýol-
gawd elmey ees testý erék
egyteýeggel erowlýeniek ees dycheýeges

A kiállított hét kódex és egy nyomtatvány, valamint az ezeket kiegészítő, digitális eszközön hozzáférhető anyag segítségével bevezetjük a látogatót a késő középkori imakönyvek színes világába.

Kamarakiállításunk betekintést nyújt a késő középkori latin és anyanyelvű imádságoskönyvek világába, s e sokszor nagyon személyes összeállításokon keresztül megrendelők, használók lelki életébe s akár mindennapjaiba, a középkor végi emberek lelki életébe, aggodalmaiba és reményeibe.

A látogatók megtekinthetik gyűjteményünk egyik leggazdagabban díszített kéziratát, megtudhatják, mi minden ellen védekezhetett imádsággal egy 16. század eleji apáca vagy világi férfi, s megpróbálkozhatnak a nyelvemlékkódexek magyar imáinak kibetűzésével is.

[9]

Kurátor: Korondi Ágnes és Sarbak Gábor (ELKH-OSZK Fragmenta et Codices Kutatócsoport)
Tervezés: Gazdag Mária / Lulla Interiors
Grafika: Takács Tamás / Artom Grafika
Kivitelezés: Kiáll Kft.

Kapcsolódó tartalmaink:

[Sarbak Gábor kurátor kiállításmegnyitója](#) [10]

[A magánáhítat könyvei a középkor végén – kiállításmegnyitó](#) [11]

2023/04/20 - 16:54

Forrás webcím: <https://oszk.hu/kiallitasok/maganahitat-konyvei-kozepkor-vegen>

Hivatkozások:

- [1] <https://www.facebook.com/nemzetikonyvtar/videos/259438213206557/>
- [2] <http://nyelvemlekek.oszk.hu/ism/jordanszkykodex>
- [3] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_Cod_Lat_309_fol_14v.JPG
- [4] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_Cod_Lat_309_fol_21v.jpg
- [5] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_.jpg
- [6] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_MNy_12_88r.jpg
- [7] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_MNy_12_fol_85r.jpg
- [8] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_Cod_Germ_16_fol_80v.JPG
- [9] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kamarakiallitas-2023-04-22_ter.jpg
- [10] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2023/05/30/_uram_hallgasd_meg_en_imadsagomat_a_maganahitat_konyvei_a_kozepkor_vegen
- [11] <https://oszk.hu/hirek/maganahitat-konyvei-kozepkor-vegen-kiallitasmegnyito>
- [12] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/kiallitas-archivum-2016>
- [13] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>